

Mededelingen van het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

JAARVERSLAG 1964 VAN HET STAATSBOSBEHEER

Dit jaarverslag ziet er, evenals dat van het voorgaande jaar, wederom aantrekkelijk uit naar vorm en uitvoering, terwijl de belangwekkende inhoud over de veelzijdige taak van deze dienst met de nodige interessante gegevens, grafieken, foto's en ontwerpen is toegelicht en geïllustreerd. De inhoud is verdeeld in 5 hoofdstukken en voorzien van bijlagen alsmede van een samenvatting in de engelse, in 5 hoofdstukken en voorzien van toegelichte en geïllustreerde. Deze hoofdstukken luiden achtereenvolgens: landschapsbouw, bosbouw, natuurbescherming, bijzondere onderwerpen en natuur en landschap in verstedelijkend Nederland.

Een ieder, die voldoende belangstelling weet op te brengen voor de huidige en toekomstige leefbaarheid van ons land, wordt met deze uitgave als het ware geconfronteerd met zowel de ingewikkelde problematiek als met de mogelijkheden van het veelzijdige nut van bos, natuurterrein en landschap voor onze snel toenemende bevolking. Het Staatsbosbeheer blijkt zich in de afgelopen decennia aan de snelveranderende omstandigheden te hebben aangepast en zich daarbij te hebben ontwikkeld tot de instelling, aan wie deze belangen zijn toevertrouwd.

Het jaar 1964 wordt daarbij om tweeërlei redenen van veel belang geacht. In de eerste plaats bereikte deze dienst in dat jaar de pensioengerechtigde leeftijd en luidt daarbij met élan een nieuwe periode in voor het behoud van een duurzame leefbaarheid van onze Nederlandse samenleving. Voorts wordt dit jaar door de dienst zelf gekarakteriseerd als het jaar van consolidatie van na te streven doelstellingen bij de harmonisatie van houtproductie, natuurbehoud, faunabeheer, landschapsbouw en recreatie.

In deze verslagperiode wordt door het Staatsbosbeheer het begrip „landschapsbouw” geïntroduceerd in zijn 5e hoofdstuk. Dit begrip is gebaseerd op de overtuiging, dat enerzijds de recreatie niet plaats dient te krijgen bij het grondgebruik en bij de inrichting van het land, terwijl anderzijds het behoud van de nog overgebleven natuur onvoldoende waarborgen biedt voor de toekomstige leefbaarheid van onze samenleving. De landschapsbouw zal dan ook niet alleen het bestaande natuurbezit zo goed mogelijk dienen in te passen, maar daarnaast tevens nieuwe natuur en nieuw landschap dienen in te bouwen. De landschapsbouw als basis van een geschakeerde reeks van recreatievoorzieningen behoeft voor dat doel echter de nodige nieuwe maatregelen op wetgevend en financieel terrein. In dit verband is het van belang kennis te nemen van enkele resultaten van de inmiddels gereedgekomen 2de bosstatistiek 1952—1964.

— binnen de 25 jaar is het areaal aan bos en natuurterreinen verminderd met rond 60.000 ha, zulks als gevolg van een vermindering van het areaal aan natuurterreinen met rond 70.000 ha en een vermeerdering van het bosareaal met rond 10.000 ha; — in genoemde periode heeft een verschuiving plaats gevonden ten gunste van het overheidsbezit (+6%) ten koste van het particuliere bezit (—6%).

De financiële resultaten van de Staatsbossen blijken in verslagperiode wederom verder achteruit te zijn gelopen. Rekening houdende met een zekere waarde voor de ingespaarde aanwas, bedroeg het exploitatieverlies over rond 70.000 ha aan bos en natuurterreinen gemiddeld rond f 47 per ha; zulks als gevolg van nagenoeg gelijkblijvende houtprijzen bij wederom verder gestegen loonkosten. De bereikte resultaten bij verdere mechanisering en rationalisatie blijken dan ook de snel op elkaar volgende loonexplosies in steeds mindere mate te kunnen compenseren. De gemiddelde netto-houtopbrengsten per m³ daalden van rond f 20 per m³ in 1957—1958 tot minder dan f 9 per m³ in 1963—1964. Als mogelijkheden tot verbetering van deze situatie worden genoemd: verdere beheerextensivering, grotere onderlinge samenwerking en verschuiving van het productieareaal naar de betere gronden. Indien de overheid echter prijs blijft stellen op een beperkte eigen houtproductie op nog rendabele basis voor onze snel toe-

nemende bevolking, zal m.i. aan een spoedige verschuiving op ruime schaal van het productieareaal naar de betere gronden niet kunnen worden ontkomen; als gevolg hiervan zal het recreatie-areaal tevens een uitbreiding kunnen ondergaan.

Het hoofdstuk „natuurbescherming“ meldt de ontwikkelingen op dit gebied in verslagperiode en men treft hier onder andere gegevens aan over het natuurreservatenareaal van het Staatsbosbeheer, over de Rijksbijdragen aan de particuliere natuurbescherming, alsmede over de stand van zaken bij de Natuurschoonwet 1928.

Het 4de hoofdstuk bevat tenslotte onder andere als onderwerpen: planologie, bosinrichting, bosstatistiek, zaad- en plantsoenvoorziening, terwijl zowel het RIVON als het Bosbouwproefstation mededeling doen over hun onderzoek en de daarbij behaalde resultaten.

J. J. Mooij.

OOGSTVERWACHTINGSBERICHT VOOR BOOMZADEN SEIZOEN 1965/1966

De lage temperaturen en de grote hoeveelheden neerslag tijdens de bloei en in de zomer van 1965 zijn ongetwijfeld mede van invloed geweest op de oogstverwachting voor dit seizoen.

Voor de in dit opzicht gevoelige houtsoorten *douglas*, *fijspar* en *lariks* behoeft op geen enkele oogst gerekend te worden, al dragen enkele oudere bomen hier en daar kegels.

De oogst van *beuk* is over het gehele land zeer teleurstellend. Dit geldt ook voor *inlandse eik*. In het midden en oosten van Noordbrabant en het noorden en midden van Limburg zijn de vooruitzichten gunstiger zodat hier plaatselijk een matige oogst kan worden verwacht. Voor *Amerikaanse eik* zijn de verwachtingen gunstiger dan voor inl. eik hoewel de oogst niet meer dan matig zal zijn.

Van *els* en *berk* is een sterk wisselende oogst te verwachten die plaatselijk redelijk genoemd kan worden.

Wat de pinus-soorten betreft zal de *groveden* een middelmatige oogst geven; in Noordbrabant, het noorden van Limburg, op de Veluwe en rond Ommen is plaatselijk een vrij goede oogst mogelijk. Het plukken van kegels uit staande bomen zal evenwel niet lonend kunnen geschieden zodat we aangewezen zijn op het verzamelen van kegels van geveld bomen uit gekeurde opstanden. De bezetting met éénjarige kegels doet ook voor het volgend jaar geen oogst van betekenis verwachten.

De verwachting voor *Oostenrijkse* en *Corsicaanse den* luidt evenmin gunstig; de oogst blijft beneden het middelmatige hoewel in Noordbrabant en het noorden van Limburg plaatselijk een betere oogst verwacht wordt. Ook voor het volgend jaar valt weinig te verwachten.

Aangezien de binnenlandse oogst dit jaar van geen betekenis zal zijn, valt aan import van zaden niet te ontkomen. Van overwegend belang is het hierbij op de herkomst van het zaad te letten. Laat u daarom op dit punt goed voorlichten!

Mededeling van het Staatsbosbeheer.
